

Կազմված է 27.04. 2021թ.

ՕՐԻՆԱԿ 1

ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ Է

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

«ՇԱՆԹ ԴԱՇԻՆՔ» ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ

ՀՀ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ 211.172.1179548

«27» ԱՊՐԵԼ 2021թ.

ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎԻ ԿՈՂՄԻՑ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

02841712

Ըստ

Ըստ

հարաբերակցի

«24» հուլիս 2021թ.

(ստորագրություն)

(անուն, ազգանուն)

ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ԾՐԱԳԻՐ

«ՇԱՆԹ ԴԱՇԻՆՔ» ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԾՐԱԳԻՐ

«Շանթ Դաշինք» ազգայնական կուսակցության նպատակն է կայացնել այնպիսի պետություն, որը հիմնված կլինի ազատության և արդարության իդեալի վրա: Բարձրագույն արժեք ընդունում ենք ճշմարտությունը, ազատությունը, հայրենիքի անկախությունն ու քաղաքացու արժանապատվությունը:

Իմաստավորելով քաղաքակրթական փոփոխությունների նշանակությունը ժողովուրդների կյանքում, հայ ժողովուրդը պետք է կարողանա ճիշտ կողմնորոշվել ներկա աշխարհում տեղի ունեցող գործընթացներին իր մասնակցության ձևը, չափը, տեղը որոշելիս:

Համադրելով նոր ի հայտ եկած իրողությունները և ընկալելով համաշխարհային քաղաքական զարգացումները՝ սահմանել պետության անվտանգության ապահովման չափանիշներ: Վերանայել պետությունների միջև սամանված դաշնակցային, բարեկամական և թշնամական հարաբերությունների իմաստն ու էությունը. ստեղծել նոր ազգային անվտանգության հայեցակարգ՝ խարսխված ազգային շահերի վրա:

Անվտանգություն և արտաքին քաղաքականություն

«Շանթ Դաշինք» ազգայնական կուսակցության արտաքին քաղաքականությունը միտված է Հայաստանի Հանրապետության պետական և ազգային շահերի պաշտպանությանը և դրանց առաջնությունը՝ ներքին և արտաքին քաղաքականության արդյունավետ համադրման միջոցով: Մեր նպատակն է բացահայտել և զարգացնել Հայաստանի Հանրապետության ողջ ներուժը՝ տարածաշրջանում և գլոբալ աշխարհում Հայաստանի միջազգային դերի բարձրացման նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը խարսխված է լինելու ազգային և պետական շահերի վրա:

Հայաստանը պետք է վերագնահատի և վերարժևորի իր դերը տարածաշրջանում և միջազգային հարաբերությունների ընդհանուր համակարգում, բացահայտելով իր աշխարհագրական դիրքի բոլոր առավելությունները՝ տարբեր միջազգային դերակատարների հետ որակապես նոր հարաբերություններ կառուցելու նպատակով: Հայաստանը պետք է իր ազգային և պետական առաջնահերթությունների հիման վրա խարսխված հստակ քաղաքական օրակարգի համաձայն կառուցի միջազգային հարաբերությունների ֆունդամենտալ նոր համակարգ:

Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է վերանայի կնքված բոլոր միջազգային պայմանագրերը՝ դրանք պետական և ազգային շահերին ներդաշնակեցնելու նպատակով:

Այս առումով անկյունաքարային է 1921 թ. մարտի 16-ին կնքված Մոսկվայի՝ առավել հայտնի որպես «Լենին-Քեմալ», պայմանագրի չեղարկումը, որը հակասում է Հայաստանի Հանրապետության շահերին և լրջագույն խոտան է հանդիսանում Հայաստանի զարգացման

համար: Մոսկվայի պայմանագրի չեղարկումը հնարավորություն է տալու կառուցել համագործակցության նոր ուղիներ պոտենցիալ դաշնակիցների հետ:

Պայմանագրի չեղարկումը բխում է նաև Հայաստանի Հանրապետության անվտանգության առաջնահերթություններից, պայմանագրի չեղարկումը մեծապես նպաստելու է Արցախյան հիմնահարցի կառուցողական լուծում գտնելու հնարավորությանը:

Արցախի հարցը լուծվելու է Հելսինկյան եզրափակիչ ակտի երեք հիմնարար սկզբունքների հիման վրա, այն է՝ ուժի չկիրառումը, տարածքային ամբողջականությունը և ժողովուրդների ինքնորոշման իրավունքը: Արցախի հարցում Հայաստանի և Արցախի Հանրապետությունների կողմից բացառվում են միակողմանի գիշումները, որոնք հակասության մեջ կլինեն ազգերի ինքնորոշման իրավունքի և տարածքային ամբողջականության հիմնարար դրույթներին:

Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է կարողանա ամբողջությամբ ինքնուրույն ապահովել իր անվտանգությունը: Մենք վերանայելու ենք Հայաստանի Հանրապետության անվտանգային համակարգը՝ այն ամբողջությամբ արդիականացնելու նպատակով: Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է իր անվտանգային մատրիցան համաներդաշնակեցնի իր հետ նույն արժեհամակարգով առաջնորդվող պետությունների և վերաբերական անվտանգային կառույցների հետ:

Անվտանգային համակարգն իր մեջ ներառում է պետության և ազգային կենսագործունեության բոլոր ոլորտները, ուստի անվտանգությունն առաջին հերթին ապահովվելու է գերարդյունավետ ներքին և արտաքին քաղաքականության վարմամբ: Դրա հետ մեկտեղ Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է կառուցի գերժամանակակից բանակ՝ վերափոխելով բանակի կառուցվածքը, զանազանակերպելով իր զինանոցը՝ զենք արտադրող առաջատար երկրներից զենքեր ձեռք բերելու և սեփական ռազմական արդյունաբերությունը զարգացնելու միջոցով:

Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է արդիականացնի իր էներգետիկ անվտանգությունը ևս և ապահովի իր լիարժեք էներգետիկ անկախությունը, բացառելով որևէ պետության կողմից Հայաստանի Հանրապետության ներքին և արտաքին քաղաքականության վրա ներազդելու հնարավորությունը:

Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է հնարավորինս օգտագործի իր աշխարհագրական դիրքը՝ անվտանգային համակարգը հզորացնելու համար:

Հայաստանը Հանրապետությունը պետք է մշակի միջնա և երկարաժամկետ ազգային անվտանգության ծրագիր, որի կիրարկման համար պետք է բարեփոխվեն պետական ինստիտուտները և մշակվեն դրանց իմպլեմենտացման արդի մեխանիզմներ:

Տնտեսություն.

Որպես աջ-ազգայնական կուսակցություն, մենք նշանավորում ենք ազատ շուկան: Պետության նվազագույն միջամտությամբ, մեկ հարկման համակարգի շրջանակում գործող, նվազագույն հարկերով և կարգավորումներով ծանրաբեռնված, պետական թիրախավորված աջակցությամբ զարգացող շուկան հզոր տնտեսություն կառուցելու կարևորագույն գրավականն է: Տնտեսական և մասնավորապես հարկային կարգավորումներն, այդուհանդերձ, պետք է ենթադրեն կոնկրետ, կանխատեսելի՝ օտարերկրյա կապիտալի ներհոսքի խրախուսմանը միտված արտոնություններ: Պետության ողջ տնտեսական քաղաքականությունը ընդհանուր առմամբ պետք է լինի չափազանց կանխատեսելի:

Մենք կարևորում ենք փոքր և միջին ձեռնարկատիրական գործունեության զարգացումը և վերացնելու ենք ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու յուրաքանչյուր արգելք և խոչընդոտ: Այդուհանդերձ, նախնական շրջանում մենք նախատեսում ենք կիրառել պրոտեկցիոնիզմի որոշ տարրեր՝ ազատ շուկայական հարաբերություններին ընդառաջ: Անհրաժեշտ մրցակցային միջավայր ստեղծելու նպատակով տնտեսության առանձին ճյուղերի նկատմամբ կարող են կիրառվել հետևյալ միջոցառումները՝

1. Մաքսատուրքի բարձր դրույքաչափերի եւ ներմուծման քվոտաների սահմանում,
2. Տեխնոլոգիաների, պատենտների պաշտպանության բարձր մակարդակի ապահովում,
3. Ազգային ստանդարտների սահմանում,
4. Հակադեմպինգային պահանջների խստացում,
5. Ներքին սպառմանը և արտահանմանը միտված սուբսիդիաների տրամադրում,
6. Ազգային արժույթի փոխարժեքի նկատմամբ վերահսկողությանը, մասնավորապես՝ առևտրային հաշվեկշռի բարելավմանը միտված կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացում,
7. Կառավարության պրեֆերենցիալ ծախսումներ:

Հիշատակված միջոցառումների իրականացման ընթացքում հանձնառություն ենք ունենալու արդյունավետությամբ կառավարել մրցակցայնության հետ կապված ռիսկերը: Ապրանքների անարգել արտահանման, արտադրողների համար նոր շուկաներ նվաճելու համար Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է նոր երկկողմ և բազմակողմ առևտրատնտեսական պայմանագրեր կնքի՝ ելնելով Հայաստանի արտադրողների և տնտեսվարողների շահերի առաջնահերթություններից: Այդուհանդերձ, երկիրը ձեռնպահ է մնալու որևէ տնտեսական միության լիակատար անդամակցության հեռանկարից:

Պետք է ստեղծվեն բոլոր անհրաժեշտ պայմանները տնտեսության դինամիկ զարգացման, զբաղվածության խրախուսման և որպես վերջնանպատակ՝ միջին խավի ձևավորման համար: Արդյունավետ ծրագրեր պետք է իրականացվեն գործող կենսաթոշակային համակարգի բարեփոխման ուղղությամբ՝ ապահովելով կենսաթոշակային միջոցների՝ ՀՀ տարածքում երկարաժամկետ ներդրումների ուղղման գերակայությունը: Բանկային համակարգի բարեփոխումը՝ մասնավորապես դրամավարկային քաղաքականության

առավել արդյունավետ գործիքների ներդրման հաշվին, պետք է էժան վարկերի հասանելիությունն ապահովի ներդրումային գործունեության համար:

Տնտեսությունը պետք է լինի նորարական և այդ նպատակով կիրառվող պետական խրախուսական ծրագրերի աջակցությունը վայելի: Տնտեսության բոլոր ոլորտների նորարարականությունը հանգեցնում է բարձր մրցակցության, ուստի պետության խնդիրը տնտեսության նախնական փուլում՝ ներքին, իսկ այնուհետև՝ լիակատար ազատության ապահովումն է: Տնտեսության առաջնահերթություններից են տեղեկատվական տեխնոլոգիաները, էներգետիկան՝ հատկապես վերականգնող էներգետիկայի ոլորտում, գյուղատնտեսությունը, թեթև արդյունաբերությունը, ռազմական արդյունաբերությունը, և սպասարկման ոլորտը: Պետությունը հանձնառություն է կրելու շարունակական ուսումնասիրություններ իրականացնել տնտեսական այլ մարտահրավերների ու հնարավորությունների հայտնաբերման, գնահատման և դրանց՝ Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական շահերին ծառայեցման ուղղությամբ:

Տնտեսական միջավայրի բարելավման, նորարարության հենքի վրա ազատ տնտեսական հարաբերությունների կառուցման ենթատեքստում մեզ համար խիստ էական է աշխատանքի և հանգստի գաղափարների կարևորումը ՀՀ քաղաքացու կյանքում: Արդյունավետ, ինքնարտահայտ, բարձր երաշխիքներով ամրագրված, խնայողությունների պլանավորման հնարավորություն ընձեռող աշխատանքը պետք է զուգակցվի հանգստի՝ պետական ծրագրերով խրախուսվող ընկալմամբ:

Արդարադատություն

Հայաստանի Հանրապետությունում իշխանության թևերի բաժանումը պետք է լինի լիարժեք: Դատաիրավական համակարգի անկախությունն ապահովելու համար պետք է իրականացվեն մի շարք կառուցվածքային և պրոցեսուալ բարեփոխումներ:

Դատաիրավական համակարգի կայացման գործում անհրաժեշտ է զուգորդել դատավորների սոցիալական երաշխիքների ապահովումը, դատավորների ծանրաբեռնվածության հարցի լուծումը և հատկապես դատավորների մասնագիտական որակների բարձրացումը: Միայն այս քայլերի միաժամանակյա իրականացումն է, որ կարող է ձևավորել իրապես անկախ դատական համակարգ, որը կվայելի հասարակական վստահությունը:

Կարևորագույն ատրիբուտ. այս ճանապարհին դատավորների հասարակական ստատուսի բարձրացումն է, ինչն անհնար կլինի քանի դեռ դատական իշխանության նկատմամբ չկա բավարար մակարդակի հանրային վստահություն: Այս հանգամանքի ապահովման համար էլ անհրաժեշտ է միջոցներ ձեռնարկել արդարադատության իրականացումը ավելի թափանցիկ դարձնելու և հանրության ներգրավվածության մակարդակը բարձրացնելու համար: Գիտակցելով հանրության շրջանում վստահության ցածր մակարդակի պատճառները՝ կարևոր ենք համարում տեսանելի պայքար տանել համակարգը կոռուպցիայից ձերբագատելու գործընթացում:

Մյուս կողմից դատական համակարգի բարեփոխումները պետք է իրենց մեջ ներառեն նաև ժամականակից տեխնոլոգիաների իրացումը: Մասնավորապես էլեկտրոնային արդարադատության զարգացումը և լայնորեն կիրառումը, ինչը թույլ կտա դատական գործընթացները դարձնել ավելի արագ և դինամիկ:

Անկախ դատական համակարգն անհրաժեշտ է ինչպես ժողովրդավարական և տնտեսական ինստիտուտների անխափան և շարունակական զարգացման, այնպես էլ ներդրումների ներգրավման և օտարերկրյա կապիտալի անվտանգության ապահովման համար:

Կրթություն, գիտություն և մշակույթ

Կրթությունը, գիտությունը և մշակույթը, լինելով սոցիալական կարևորագույն ոլորտ, յուրահատուկ դեր ունեն պետականաշինության ոլորտում: Ոլորտի բարեփոխումները պետք է նպատակ հետապնդեն զարգացնել հանրային կրթական հաստատությունները, կյանքի հոգևոր-մշակութային ոլորտները՝ ձևավորելով մարդկային բարձր որակներով օժտված քաղաքացիների:

Պատասխանատու լինելով ապագա քաղաքացիների ձևավորման հարցում՝ դպրոցները պետք է բարեփոխվեն նորարարական ուսումնական ծրագրերի և ժամականակից տեխնոլոգիաների ներդրմամբ: Դպրոցական կրթությունը պետք է համատեղել մշակութային ծրագրերի հետ, քանի որ որքան շատ են աշակերտները առնչվում մշակույթի հետ և զբաղվում ակտիվ ստեղծագործական գործունեությամբ, այնքան բարելավվում են նրանց կրթություն ստանալու մոտիվացիան, ուսումնական հոգեբանական միջավայրը և զարգանում են աշակերտների հանրային-սոցիալական որակները:

Ներկայիս արագ զարգացող աշխարհը մեծ ազդեցություն է ունենում երեխաների և երիտասարդների սոցիալ-մշակութային զարգացման վրա: Այս ազդեցությունը չի կարող ազդեցություն չթողնել ավանդական մշակույթի զարգացման վրա: Կրթության մեջ մշակութային փոխգործակցության միասնությունն ապահովելու համար կարևոր է ուսումնասիրել ընթացող փոփոխությունները և բարելավել մշակութային բազմազանության կառավարումը: Անհրաժեշտ է ստեղծել բարենպաստ պայմաններ կրթական և մշակութային որորտում պետական քաղաքականության իրականացման շրջանակներում հասարակական կազմակերպությունների, կրթական հաստատությունների, մշակույթի և արվեստի գործիչների ակտիվ մասնակցության համար:

Պետությունը պետք է հնարավորություններ ստեղծի, որպեսզի գիտությունը արձագանքի հասարակական կարիքներին և գլոբալ մարտահրավերներին: Առաջնահերթություններից մեկը՝ հանրային ներգրավվածության մակարդակի բարձրացումն է, այն դարձնելով երիտասարդության համար գրավիչ ոլորտ: Կարևորելով գիտության բոլոր ճյուղերի զարգացումը՝ պետությունը պետք է առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնի ռազմաարդյունաբերության, առողջապահության և գյուղատնտեսական ինժեներիայի զարգացմանը: